

Brazilijoje
estados
ir tenai
"Aido"
estada, Macao
y dirba keturi
S. Brazilijos
Victoria mleso
to sutikti dar
ir Gabrielio
ampelio Bra-
uvio.
Z. P.

inti braziliku
atas ir 1608
eiro Brotero,
irmos val.

O S sijuvos
de meia). Mo-
stinho Figui-
a Couselheiro

MAI
patoiko esere
ilusios is Mei-
is Lietuvos
metais. Jei
gvajuje, prau-
lis, Rua da Mo-
Brasil.

ienė Lietuvos
o Pačkinko,
egazių kalmo
ilgas laikas
ikų. Yra la-
Kas žino jo
rašau atlepti
a Močos, 1721.

batsiuvių dar
Atlyginimas
Rua da Mo-

nygutes
Centro narys
ite, kuri išuo-
patalpoje nuo
ų narių pra-
i fotografijas
tveinti pasku-

l d y b a .

nai

sutvarkyti ir
ašto valdžios
arba atlieka-
mentus pre-
ybės ir gero
pažymėjimui
ojimai. Dar-
omeroinės ir
očių skyrius
toliau visu
ikalui, visuo-
ir nuo 5 v.
i 12 v. dienai

esio!
ilijoje

kmadienį
s salėje,

ny bus
"VYCIU"

iu dai-
os ir 6)

DIR. GOUT INHOSS.
ITA.

Nepartinis Lietuvių Laikraštis
Semanao Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000
atskiras numeris — 300 reisų
S. Paulo, Rua da Moóca, 1721

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanao Lithuano Independente
Leidžia K. UCKUS
JOSÉ LEITE DE SALLES
Redactor—Chefe
Redakcijos ir Administracijos adresas:
S. Paulo R. da Moóca. 1721

10-ti metai |||| Brazilija — São Paulo, 1939 m. Balandžio—Aprilį 1 d. Nr. 13 (460)

Lietuvoje sudaryta nauja, koalicinė, vyriausybė

Nacių veikimas Klaipėdos kr.
Klaipėdos kr. nėra didelis, tad ir gyventojų skaičius jame mažas. Užimusi Hitleriui Klaipėdos kr. ir pradėjus veikti nacių policijai, žmonės pradėjo bėgti iš ten, kaip iš pragaro. Bijodami pakliūti į gestapo rankas, iš Klaipėdos kr. pabėgo virš 10 000 žmonių į Lietuvą. Tas rodo, kaip laukiamas buvo tenai Hitleris. Daug lietuvių jau pakliuvo į hitlerininkų nagus ir sėdi kalėjimuose.
—PARYŽIUS. Francijos prezidento rinkimuose bus 5 kandidatai. Dabartinis prezidentas Lebrun savo kandidatūros nestato.
—AMERIKA J. V. vyriausybė nepripažįsta Klaipėdos krašto okupavimo.

Iš kalėjimo į ministerius
Pereitų metų gruodžio mėn. Lietuvoje buvo kilęs judėjimas prieš tautininkus. Šitame judėjime dalyvavo ir krikščionių demokratų šulės dr. Bistras, už tai jis buvo subaustas ištremimu į kitą apskritį. Šiomis dienomis Bistras grįžo iš ištremimo ir pakviestas į ministerius. Jis dabar yra švietimo ministeris.
—BERLYNA. Vokiečių spauda rašo, kad Lenkijoje vokiečiai darbininkai negauna nė darbo nei duonos. Gali važiuoti pas Hitlerį ir Mussolinį.

Francijos premjero
Pereitą sekmadienį Italijos diktatorius Mussolini pasakė senai žadėtą kalbą, kurios klausėsi visas pasaulis. Jis savo kalboje pabrėžė, kad Italijai reikalingos Francijos kolonijos Afrikoje: Tunisas ir kt. Jis Mussolinio kalbą ir, bendrai, Francijos užsienio politiką ištyrė Francijos premjeras Daladier kovo 29 d. Jo kalbos klausėsi taip pat visas pasaulis. Jis Mussolinui atsakė, kad nė vienos žemės pėdos francūzai neduos italams ir savo žemes gins ginklu.
—VARŠUVA. Europos spaudoje buvo rašyta, kad Hitleris pasiuntė ultimatumą Lenkijai atiduoti Dancigą. Bet Varšuva šią žinią nuneigė.

—KLAIPĖDA. Iš Klaipėdos krašto pabėgo į Lietuvą 3.000 žydų. Lietuva bus dabar jau nebe katalikiška, o žydiška.
—DANCIGAS. Neramumai jaučiami ir Dancige, kurį vokiečiai rengiasi atimti iš lenkų. Žydai jau pradėjo bėgti.

Susirėmimai tarp vengrų ir slovakų
Pereitos savaitės pabaigoje vengrai puolė slovakus ir įvyko smarkūs susirėmimai. Vengrai lėktuvais bombardavo kelis slovakų miestus.
—RIO DE JANEIRO. Šiame mieste šiomis dienomis mirė viena juodukė sulaukusi 121 metų amžiaus. Ji paliko 12 vaikų. Jauniausia jos dukterė turi 81 metus.

Baisus teroras Ispanijoje
Užimtuose Franko vietose siaučia baisus teroras. Užėmus Madridą, Valenciją ir kitus didesnius miestus, Franko įsakymu areštuota virš 60.000 žmonių, respublikonų šalininkų.

Tautininkų partija, valdžiusi Lietuvą 12 metų, baigia savo dienas negarbingai, ji bus uždaryta

Dabar Lenkijos Eilė

Kas sudaro naują Lietuvos vyriausybę

Klaipėdos krašto praradimas jau tris mėnesius atsiliepė į visą lietuvių tautą. Visuose Lietuvos rajonuose, ypač Sūvalkijoje, dar ir dabar neatsilūgo revoliucinis apas ir nepasitenkinimas tautininkų vyriausybe. Kovo 22 d., tą dieną, kai vokiečiai užėmė Klaipėdą, susidarė "patriotinis bendras frontas" ginti Lietuvos nepriklausomybę. Buvo Lietuvos savanoriai organizuoti pradėjo demonstracijas, išleido atsisaukimus į tautą ir ragino bėgti iš Lietuvos nepriklausomybės sargyboje. Tautininkų valdžia išsigandusi, per radio kvietė visus gyventojus laikytis ramybės ir žadėjo pakeisti vyriausybę. Smetona išties naktis nemiegojo ir tarėsi su generolais: generalinio štabo virš Cernium, kariuomenės vadu Rašikiu ir kitais, kaip išgelbėti slystančią tautininkų diktatūrą. Ir tik po kelių dienų Smetona priėmė seno ministerių kabineto. Mirono valdovaujamo, pasitraukimą ir naują vyriausybę pavadė sudaryti generolui Jonui Cerniui. Ryšių su neramumais, Smetona turėjo skatytis ir su opozicijos reikalavimais, kad būtų sudaryta ne tautininkų, o koalicinė vyriausybė. Dabartinio ministerių gabineto sąstatai yra tokie:

ministeris pirm. - gen. Cernius; vice pirm. - K. Bizauskas (krikščionių dem.) užsienio reik. - Urbšys, vidaus reik. - gen. Skučas, krašto apš. - gen. Musteikis, finansų - gen. Sutkus, teisingumo - J. Jankauskis; švietimo - dr. Bistras (krikšč. dem.) žemės ūkių - dr. Krikščionis (liaud.) ir susisiekimo - Germa (voldemar.). Naują vyriausybę įeina 4 generolai, krikščionių demokr., liaudininkai ir voldemarininkai žmonės. Sudarė naują vyriausybę, iš Lietuvos platesnių žinių nepadaudama, Varšuvos spauda gi pažymi, kad Lietuvos tautininkai savo dienas atgyveno ir jie bus uždaryti. Be to, Varšuvos spaudoje aiškinama, kad po tokio tautininkų bankroto, pasitraukus ir Smetonai, Reikia pastebėti kad naujoji Kauno vyriausybė nėra tokia, kokios galėtume būti tikėtis. Ji yra koalicinė vyriausybė, atrodo. bus tik laikina: arba daugiau sustiprės opozicinės grupės ir galutinai užbaigs su tautininkais, arba Smetona, pačiame įkarštyje nusileidęs, vėl sustiprės. Nes ir dabartinėje vyriausybėje yra 4 generolai, Smetonos ištikime-ni ramščiai, kurių rankose svarbiausios ministerijos.

Lenkija nenusileisianti Hitleriui

Dabar jau atėjo Lenkijos eilė. Hitleris pasėmęs Klaipėdos kr., sudorojęs Čekoslovakiją pavergęs Rumuniją, beturi palikti Dancigą. Vokiečių spaudoje keliamas balsas "išlaisvinti vokiečius" iš Lenkijos vergijos ir atsiimti koridorijų ir kitas vokiškas ir vokiečiais apgyventas žemes. Buvo pasklysė gandų kad Hitleris jau ištėkė Varšuvai ultimatumą. Iš viso ko matosi, kad Hitlerio politika koncentruojasi tik prie Dancigo. Tą jaučią ir lenkai. Tačiau lenkai drąsiai kalba ir pasiryžę bile kokia kaina ginti savo valdomas žemes. Europos politikai sprendžia, kad jei tik Hitleris kels kovą į Lenkiją, lenkai tikrai pasipriešins ir iš to kilsias karas. Bet pereitais metais drąsiai kalbėjo ir Čekoslovakija prieš Sudetijos užgrobigimą, jie taip pat žadėjo ginklu stoti prieš Hitlerį. Tačiau taip nepadaryta. Gal taip įvyks ir su Lenkija. Tiesa Lenkija nori-

na įtraukti į keturių valstybių: Anglijos, S. Rusijos ir Francijos bloką brieš fašizmą ir žadama jai pagalba. Bet Lenkija nenori prisidėti ir sakosi pati viena, savo jėgomis įstengs pasipriešinti Hitleriui. Tačiau, dabar galėsime matyti, kaip Lenkija sulaukys Hitlerį. Jeigu tai įvyktų, tai būtų nušluostytos nosys Anglijai ir Francijai kurios iš baimės prieš Hitlerį tupėjo.

—BUENOS AIRES. Argentinos uosto darbininkai nutarė paskelbti boikotą Ispanijos nacionalistų laivams.
—ROMA. Mussolinis pašaukė karo tarnybą 250,000 rezervistų. Padėtis Europoje baisi. Gali kilti karas tarp Francijos ir Italijos, o taip pat tarp Vokietijos ir Lenkijos, da suliepanotų ir visą Europą.
—BUENOS AIRES. Į tarptautinį pašto kongresą, kuris įvyks balandžio mėn. Buenos Aaires mieste, atvyksta trys Sovietų Rusijos atstovai

—MADRIDAS. Ispanijoje bus įvesta tokia valstybės santvarka, kaip yra Italijoje ir Vokietijoje. Refakia, bus žiauriausios formos fašistinė diktatūra su franko prielankų.

Ispanijoje karas baigtas
Po įvykusio Madrido sukilimo prieš Negriną pradėtos derybos su gen. Franko bagesi tuo, kad gen. Miaja ir Casado nutarė baigti karą ir respublikonų likomas provincija atiduoti be mūšių nacionalistams. Generolo Franko armija jau įėjo Madridą, Valenciją ir į kitus didesnius miestus. Suimta ir nuginkluota respublikonų kariuomenės skaičius stoka vėl šimto tūkstančių. Gen. Miaja ir kiti buvusieji Madrido vyriausybės nariai išvažiavo iš Ispanijos. Dar neužimti liko uostai Grande ir Alicante per kuriuos bėga daug respublikonų. Užimant Madridą Frankai, jame pasiliko du respublikonų vyriausybės nariai Besterio ir Guerra, kurie areštuoti ir nugabinti į Burgos. Jie žinoma bus sušaudyti.

—KAUNAS. Seimas patvirtino Lietuvos — Vokietijos susitarimą dėl Klaipėdos krašto atsižadėjimo.

tenaibėnau mieste, kovo 2 d. mirė buvęs Lietuvos galiotas ministeris Francijai ir žymus francūzų kalba lietuvių rašytojas Oskaras Milasius. Lietuvos vyriausybė kovo 1 d. jam paskyrė pensiją, o kovo 2 dieną jis mirė.

Rumunija tampriau bendradarbiauja su Prancūzija

Vokiškojo pavojaus išsigandusi, Rumunija stiprina savo sąntikus su sąjungininke Prancūzija. Ši penktadienį Bukareste pasirašytas rumunų prancūzų kultūrinio bendradarbiavimo o Paryžiuje prekybinis susitarimas, kuris turi atsverti vokiečių ekonominę įtaką Rumunijoje. Visa Europa vis labiau pradeda suprasti, kur ją nuvedė pasyvumas, todėl dabar ima energingai priešintis. Gaila, kad Lietuva su Klaipėda neatraukė iki šio laiko.

LAISKAI REDAKCIJAI

Amelia Erraz, Jrg. Jankauskas, Pr. Andriūka, Pr. Rakauskas, M. Bliudžionė, F. Pratusėvičius, Z. P. Želvyš, K. Šukaitis, E. Kračkauškiene, J. Baldirūnas, J. Labuckas, Z. S. Sautėukėnas, A. Bitinas, St. Česonavičius, D. Lapšenis, St. Vaidotienė, Br. Petrašiūnas, A. Kuzina, A. Ivoška, P. St. Ilnis, V. Grabauskas, A. Sunkamaitis, M. Vaškulis, K. Nisėnas, St. Jaroškis, Jn. Visockis, Jn. Zakariavičius, J. Žalkauskas, St. Pumputis, J. Borisovas, A. Lukošūnas, St. Jaltušis.

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Šlapimo kanalai, Chirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermia ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija: Al. B. do Rio Branco, 851
Telefonas: 5-6885
Konsultorija: Nuo 2 valandų iki 8 v. vakaro R. Jose Paulino, 485
Telefonas: 5-6307

L A P A: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryo iki 2 val. p. pietų.

Carminativo Plazuka

Galingas vaistas visoms skilvio ligoms nugalėti, o taip pat ir kepenų ir vidurius negalavimus gydyti. Šitie vaistai yra vegetariški ir gerai veikia visda ligas: skilvio, galvos skaudėjimą ir kitus negalavimus.

Gerą sveikatą?
Carminativo Plazuka.
Depozitas: Bueno & Cia.
Rua Maria Candida, 187.
S. Paulo — Brasil

Apžvalga

JAUNIMO AUKLĖJIMAS

Daug turime lietuvių jaunuolių, kurie liūsi nuo darbo, ieško progų praleisti laiką. Vieni tą laiką sunaudoja naudingai, eina į organizacijas, lankos susirinkimus, dalyvauja lietuviškuose choruose mokosi vaidybos, muzikos ir savo energiją aukoja ne vien savo malonumams, bet geram lietuviškam darbui. Tačiau daug turime jaunimo, kuris liūsią laiką leidžia ne naudingai, ne tik sau, bet ir kolonijai neteise naudodami. Tas jaunimas mažiau bendrauja su lietuviškomis, rečiau vartoja lietuvišką kalbą, nė kiek nesidomi lietuvišku kultūrinio darbu. Jis atėla palengva, ir lietuvių kolonijai lieka svetimas.

Toks yra neorganizuotas, palaidas lietuviškas jaunimas. Bet kalbant apie organizacijas, apie jaunimo susibūrimus, tenka pastebėti, kad ne visos organizacijos, nors jos ir gražiais lietuviškais vardais vadintasi, auklėja lietuvišką jaunimą lietuviškoje dvasioje, o dar gi padeda jam nutoliti nuo lietuviybės. Tai nėra paslaptis, o tikra gyvenimo tiesa, kuri kiekvienam geram ir susipratusiam lietuviui skaudžiai dūria akis.

Yra žinoma mums viena tokia jaunimo organizacija, vadinama "Lituanis", kuri pas mus kolonijoje naudojasi didelėmis privilegijomis, yra globojama oficialių asmenų ir kitokiais būdais remiama ir palaikoma. Ji, rodos, turėtų būti pati lietuviškiausia, geriausia pavyzdžių kitoms jaunimo organizacijoms. Bet gitaip nėra.

Pereitą skmadienį jaunimas "Vyčiai" turėjo savo dieninį parangimą Mokos mokykloje. Tas jaunimas nėra globojamas oficialių žmonių, jis kaip auklėtojas minėta organizacija, tačiau savo lietuvišku darbu daug kuo gali pasigirti. Čia nenorime vienu auklėtoju, kitą žeminti, o tik šitas dvi organizacijas palyginti. Vyčiai renka si Mokos mokyklą mokyti lietuviškų dainų. Jų tarpe neužgirsi kalbant kita kalba kaip tik lietuviškai. Renkasi į tą pačią mokyklą ir "lituaniečiai" ping-pongo lošti. Jų tarpe neužgirsi lietuviško žodžio. Kas buvo pereitą skmadienį Mokos mokykloje, tas ryškiai pastebėjo didelį lietuvių tarpe skirtumą: vyčiai šnekasi lietuviškai, lituaniečiai šnekasi apie "golus" kažkokia lietuviu svetima kalba. Net ir tos mokyklos mokytojas ir vedė jas randa linksmą nelietuvišką pašnekę su lituaniečiais, o į koncertuojančius vyčius kažko pikta židuri ir grūdinančiai atsiliepią, būk jie galėjęs vyčių neįsileisti mokyklai.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad tikrieji lietuviškieji mokytojai yra kampininkai, visiems turi lenktis, visų malonės prašyti ir dar bijoti dėl savo lietuviško darbo tu, kurie gauna iš Lietuvos algas ir maitinasi Lietuvos duona.

Šitokie dalykai yra nenormalūs. Dar skaudžiau jie atsiliepią kolonijos jaunimo auklėjimą, jei prie auklėjimo nesideda, o dar kenkia mokytojais, kurie turėtų kaip tik jaunimui padėti lietuvišką darbą dirbti, pabarti jaunuolius, jei jie nekalba savąja kalba. Ar mes nors kartą matome lietuviškų mokyklų mokytojus bei "patriotiškų" organizacijų vidus jaunimo parengimuose? Ar mes matome mokytojus dalyvaujant bendrai, padedant jaunimui dainoje, vaidyboje, muzikoje? Vienintielę isimtį sudaro mokytojas Gir dauskas, kuris atidirbęs savo valandas mokykloje su vaikūčiais, skuba į suaugusių jaunimą ir su jais dirba.

Jaunimas dirba ir nepadedamas. Jis pilnas energijos ir geriausių norų. O jei jis padaro klaidų, niekas negali jo kaltinti. Užtenka to, kad dirbama lietuviškas darbas. O vis dėl to dirbantys jaunimas daugiausia prieš (nukelta 6-tam pusl.)

Ka, pergyvena Lietuva

Vienų metų laikotarpyje Lietuva pergyveno du didelių smūgių. Pereitais metais gėdingai Lietuvos valstybės vairuotojai atsižadėjo Vilniaus krašto. Po šitokio vyriausybės akto, sujudusi buvo visa Lietuva; ji buvo pasiryžusi uenusileisti lenkams, bet lenkiškos orientacijos Lietuvos viešpačiai beveljo geruoju su lenkais susitarti, kad ir toliau liktų valdžios viršūnėse ir toliau "tvarkytų" valstybės reikalus pagal tautininkų partijos interesus. Lietuvos žmonių susijaudinimas ir ryžtingumas ginti savo kraštą buvo nuslopintas ne iš anapus sienos giunklų jėgų, o pačių savo krašto valdovų. Lietuvos žmonių ryžtingumas paviršutiniškai atslūgo. Kada tauta liudėjo dėl lenkų smurto, tai tautininkai skelbė, kad lenkų ultimatumas davė Lietuvai didelius laimėjimus. Ypačingai tuo džiaugėsi mūsiškiai litėdžiai. Tai pamename visi.

Sugniuždinę Lietuvos žmonės cementavosi, o tautininkai stiprinosi savo pozicijas valdžioje. Krašto nelaimės sujungė bendram darbui skirtingas politines grupes, pirmiausia — išvadot kraštą iš tautininkų sindikato valdžios, o toliau — ginti kraštą nepriklausomybę. Opozicinės grupės, kurios visą laiką veikė Klaipėdoje, kritišku Lietuvai momentu, pareikalavo tautininkų pasitraukti iš valdžios ir jos vairą pavestį tautai. Ir šiuo momentu antras Lietuvai smūgis krito nuo Hitlerio: atplėtas Klaipėdos kraštas. Ką po to turėjo jausti Lietuvos žmonės, ypač tie, ką gynė Lietuva nuo priešų, Lietuvos savanoriai, Klaipėdos kr. sukličiai? Toks tautininkų kapituliavimas kiekvienam žingsnyje sukėlė tautą ant kojų. Suvalkija vėl sukilo. Lietuvos savanoriai, kurie pirmieji stojo ginti Lietuvos kraštą, taip pat pareiškė nepasitenkinimą tautininkais.

Visa Lietuva pamatė, kur tautininkų vyriausybė veda Lietuvą. Ilgiau valdyti kraštą ir kalbėti visos tautos vardu tautininkai nebaturį jokios moralinės teisės, nes jie atsistojo prieš tautą, o tauta prieš juos. Ir, galima manyti, kad šią savaitę griūvo jau paskutinė tautininkų vyriausybė, kuris 12 metų kalbėjo, kad tautininkai yra tautos pulsas, tautos balsas, sutiko sudaryti koalicinę vyriausybę. Kokia bus naujoji vyriausybė ir ar ji ilgai valdys, nežinia, bet svarbu tai, kad tautininkų galybė pasibaigė. Tautininkai, kaip partija, išnyks iš viešojo Lietuvos gyvenimo. O su tautininkų galybe, aiškų, turės užgęsti ir "tautos vado", Smetonos žvaigždė.

Naujai sudarytoji vyriausybė, kur įeina liaudininkai, krikščionys demokratai ir kariškiai, dar nesudaro visos tautos konsolidacijos, bet svarbu tai, kaip atrodo iš telegramų, kad baigė savo dienas tautininkai, kurie visą 12 metų valdė Lietuvą ir... ją nuvaldė.

Mums gyvenanties užsienyje, rodos, neturėtų rūpėti, kas Lietuvą valdo: tautininkai ar kiti kokie, bet, būdami lietuvių, turėdami ryšius su sena Tėvyne, svarbu ir mums, kad Lietuva būtų ne vienos grupelės žmonių dvaru, kaip tai buvo valdant tautininkams, bet kad joje jaustųsi visi lygus ir visi lygiai neštų krašto atsakomybę.

Tautininkų galybės griėvimas atsilieps, žinoma, ir į čionykštį tautininkų liudelių "baddeiraute" nes nustos plaukti jiems iš valstybės išdo pinigai. O Lietuvos valstybės pinigų sukrautų Lietuvos valstiečių jie daug čia yra suriję. Taigi, baigsis ir jiems dykadoniavimo dienos. Dabar gal nevienas nueis tiesioginei tarnauti sve-timiesiems...

Kaunas po 21 metų

Per 21 metus Kauno miesto gyvenime įvyko daug atamainų. Dabartinio miesto plotas yra beveik trigubai išaugęs, palyginti su prieškariniu miesto plotu ir vis dar plečiasi. Spartesnis miesto augimas praėdėjo 1922 m., o didžiausias augimo, laikotarpis pasiekė 1931 m. Per tą minimą laikotarpį pastatyta 7.952 trobesiai, 3.600 pastatų suremontuoti, ir arti 500 naujų linonių leista veikti. Į statybą įdėta daugiau kaip 2.000.000.000 litų. Jeigu prieš 100 metų Kaune tebuvo apie 300 namų, dabar yra daugiau kaip 15.000, o plotas siekia iki 45 km².

Kaune dabar gyventojų yra 140-150 tūkstančių, iš jų 70% lietuvių, 25% žydų ir 5% kitokių. Darbininkų Kaune yra per 40.000, tarnautojų per 30.000. Kaune yra 111 Vytauto Didžiojo universiteto profesorių ir per 4.000 studentų, 10 specialaus pobūdžio aukštesniųjų mokyklų su 4000 klausytojų, 15

gimnazijų su 5.200 okynių. Periodinių leidinių Kaune išėina 114, iš jų — dienraščiai — 8. Vidutiniškai Kauno spaustuvės spausdina per dieną 60.000 spaudos lapų. Knygų ir brošūrų per metus Kaunas išleidžia apie 2 milijonus egz. Kauniečiai per dieną suvalgo apie 38.000 kg. duonos, 20.000 kg. mėsos, išgeria apie 30.000 litrų pieno ir kt. Bendrai mieste per dieną suvartuoja apie 300.000 kg. ir už tai sumoka apie 180.000 litų. Kino teatrų Kaune yra 15, restoranų 71, kavinių, alinių ir valgyklų 531. Taip atrodo skaičiais Kaunas. (j)

— KAUNAS, vasario 27 d. mirė Vytauto Didžiojo Universiteto Gamtos-Matematikos fakulteto profesorius Liudas Vailionis. Vailionis buvo gimęs Dzukijoje 1886 m., o universitetą baigė Krokuvėje 1911 metais. Iki mirties buvo aktyvus šaulys. Savo laiko yra buvęs Šaulių Sąjungos pir-

LIETUVOS DARBO FRONTAS

DR. J. PAJAUJIS.

Tauta ir darbininkai

Lietuvos valstybė per visus 20 nepriklausomybės metų niekad nėra buvusi tikra motina rankų darbo darbininkų, o greičiau pamotė. Tiesa, pažangieji lietuvių, siekdami nepriklausomos valstybės, visados sakė: mums svarbu ne tik pats faktas, kad būtų nepriklausoma Lietuva, bet ir tai, kočia ta Lietuva bus, kaip ta valstybė tvarkys socialinius, ekonominius ir kultūrinius klausimus.

Valstybės kurimo pradžią sutapo su revoliuciniu sąjudžiu Rytų ir Vakarų Europoje. To sąjudžio įtaka Lietuvai neabejotina: jis iškėlė į va-

dovaujamąsias politikos vietas radikalius socialinių reformų šalininkus, tiek iš progresistinės, tiek iš katalikiškos srovės. Tik dėl to buvo įgyvendinta Lietuvoje žemės reforma, tikras visuomeninis persilaužimas, kur valstybė pirmą kartą mūsų tautos istorijoje stojo darbininko pusėn, davė tūkstančiams bežemių ir mažaziemių po sklypelį žemės, kurioje jie šiaip taip galėjo įsikurti ir išdientis daugelis yra jau visai gražiai apsitvarkę ūkininkai.

Eiti tuo toliau, griebtis radikalių reformų ir miestuose darbininkų luomo naudai, anie kaimo reformatoriai nedrįso. Iš antros pusės, ir miesto

proletarų luomas tais laikais buvo visai svetimas lietuviškai valstybini minčiai: dauguma miesto darbininkų buvo arba nelietuvių kilmės ar tik sulenkėję, o kiti, ypač žydų proletariato tarpe, vyravo komunistinė idėja, anuo metu griežtai priešinga mažų tautinių valstybių susikurimui. Tuo būdu miesto proletariatas tarytum iš profesijos dar si "priešvalstybinis" ar bent valstybei abejingas, o valstybė savo ruožtu ne matė kitokios savo pareigos miesto darbininkų atžvilgiu, kaip tik palaikyti kapitalistinę nuosavybės tvarką ir ginti savininkų teises, sąskaičiuojant streikų atvejus.

Tautininkų rezimo laikotarpiu buvo itkraus šiltadaržie lietuviškai buržuazijai išbujoti. Kartu betgi, kraštui pramonėjant ir kaimo praeaukliai įiekant išėjimo į miestus, didėjo ir tikrai lietuviškuose miestų proletariatas. Nors Šunčiuose (ar net ir Klaipėdoje) dar ir dabar dažnai suskamba nelietuviška kalba ir daina, miestų proletariatas daugumoje tjuo įgavo perdėm lietuvišką pobūdį, savo tautinius jautumus reiškia kartais tvirčiau ir šnuoširdžiau, nes nesuinteresuotai, negu dideli patrijotai inteligentai. Kiek pasikeitė ir valstybės santykis su darbininkija.

Valdančioji buržuazinė klasė nebegalėjo laikyti toliau prieškarinės karo laikų socialinės politikos, norama ji turėjo imtis socialinių reformų. Obejektiviai kalbant, reikia pripažinti, kad tautininkų valdžios metu buvo padaryta visa eilė patvarkymų nau-dingų darbininkams. Bet praktikos gyvenimas toli atsiliko nuo skelbtųjų šukių, ypač nuo iškilmingai deklaruotų konstitucijoje posmų apie valstybės santykį su darbu.

Tai visai suprantama. Ar tai mēgdžioiant kitas valstybes, ar dėl propagandos reikalo, gali būti išleisti gražiausi darbo įstatymai, bet jei jie yra priešingi jų vykdytojū dvasiai, jei vykdoma nenoromis, kai jau prispiria, tai iš tų įstatymų maža naudos. O kad mūsų naujai iškeptoji buržuazija yra perdėm šunponiška, antisocialinė, riestanose tai gauna patirti ne tik darbininkas, bet ir ūkininkas, kuriam tenka turėti su ja reikalai. Režimo apsaugoti nuo viešos kritikos, departamentų viešpačiai ir valdžių viešpačiai duoda savo visai aplinkai pavizdį pasiputimo, nesiskaitymo su prastu žmogum. Dėlto dažnai ir geri popieriniai patvarkimai lieka negyva raidė. Nors darbininkija yra padariusi kultūrinio sryties didesnę pažangą, negu uaujoji ponija, bet socialinis plyšys tarp darbininko ir vadinamojo inteligento ne tik nesumažėjo, bet da padidėjo.

Iš kitos pusės, darbininkams jau perdaug aišku, kad valdantieji be jokio nuširdumo stengiasi bovyti darbininkija įvairiomis kultūrkliūbų pramogomis, kad tik atitrauktų darbininkų dėmesį nuo svarbų ir opių darbo atlyginimo ir socialinio aprūpinimo klausimų. Nekalbant jau apie aprūpinimą sonatvės ir invalidumo atveju, tas pats svarbusis bedarbių klausimas yra visškai nesutvarkytas, viešieji darbai, jei ir dirbami, tai neplaningai ir neproduktingai, pašalpos mokamos tokios, kad žmogus nei išgyventi nei mirsi negali. Viskas daroma grynai biurokatiškai, be jokio gyvos dvasios be širdingo atjautimo ir atsidėjimo. Kad tik nustumti nuo savo galvos reikanties reikalas, kad tik tai dienai atsikratyti. O kad žmogus, gyvas žmogus ir tikras lietuvis gyvena baisesi pusbadžiu kad jo vaikai — bušmieji piliečiai ir kariai — opiausiaisis kudykistės metais nedavalgę darosi parliegėllais visam gyvenimui — tas šian-dieninėje santvarkoje labai mažai kam rupi. Ar reikia faktų? Štai ryškus pavyzdys: Klaipėdoje valdinei statybai, vykdomai žemės banko, buvo reikalinga pigi darbo jėga; o kadangi iš seniau oia gyvenantieji darbininkai yra pratę gauti žmoniškosej atligini-niną tad ponai darbų vykdytojai prisigabeno darbininkų iš Didž. Lietuvos, net nuo Ūtenos ir Zarasu, labiau l-pratusių skursti, kad galėtų pigiau mokėti.

(Bus daugiau)

Pasi-
istorija d-
tuviai.
prieš trėi-
bago sal-
vilkas ku-
Aplė-
"Vienybė"
"Lie-
karo pro-
Von der
Jis sako,
pirmųjų a-
kos žemę
vos kunij-
lietuviškas
vyko ir a-
la apie k-
apie Rob-
gyveno š-
o skotų k-
los dalyje
skotų kilę
1662
iš olandų
la buvo g-
kias teise
tos salos
Lampsius
zijos titu-
metais Li-
Tobagos
pardavė
dienų prf-
Toli-
pirmuoju
(New Yo
Curtius, l-
dijos We-
J-
Eur-
lyvikais,
dėl į kin-
beatkreip-
ponai u-
žemos.
Jap-
joje ko g-
dideles s-
nemaža
Jap-
daro kir-
kaip 500
ka jap-
Partizan
dama su-
portus s-
kaudam-
menės d-
da nė
visai už-
Jap-
priemon-
kiniams
kurie ne-
keliai s-
vietos.
Je-
ta, kad
Kinijos
taip pa-
mas ne-
D-
tos Pel-
ir auto-
nai nu-
si 1920
vai sa-
kariuon-
du jap-
atpalaic-
būtų n-
Mandži-
V-
žmogus
ir iš ka-
Tai neg-
rolų ir
mas jo
Kinijo
J-
tūkst.

Pirmutiniai lietuviai Amerikoje

300 metų kaip lietuviai gyvena Amerikoje

Pasirodo kad kiti apie lietuvių istoriją daugiau žino, negu patys lietuviai. Pasirodo, kad lietuviams prieš trejetą šimtų metų priklausė Tobago sala, kurią prašvilpė tulas lietuviškas kunigaikštis.

Apie tuos istorinius duomenis "Vienybė" rašo:

"Lietuviai ir rumunų liaudies vakaro programoje, vakaro rengėjas Von der Goltz pažymi apie lietuvius. Jis sako, kad lietuvių gyvenimo vieni iš pirmųjų atėvėję apsigyvenusių Amerikos žemyno. Esą 1641 metais Lietuvos kunigaikštis išsiuntė du laivus su lietuviais, kurie tais pačiais metais atvyko ir apsigyveno Tobago saloje, sala apie kurią Dofoe rašo, savo apysaką apie Robinson Crusę. Lietuviai apsigyveno šiaurinėje Tobago salos dalyje, o skotų kolonija įsteigė pietinėje salos dalyje. Vėliau tarp lietuvių ir skotų kilė nesusipratimai.

1662 metais Cornelius Lampius iš olandų išreikalavo raštą, kuriuo sala buvo pripažinta lietuviams. Tokias teises gavę lietuviai pavėlė minėtos salos protektoratą, brūdžijai ir Lietuvos specialiu aktu buvo Francūzijos tituluotas Tobago Baronus. 1682 metais Lietuvos kunigaikštis vėl gavo Tobagos salos kontrolę ir ją vėliau perdavė anglams, kuriems ji iki šių dienų priklauso.

Toliau Von der Goltz sako, kad pirmuoju mokytoju Newa Amsterdame (New Yorke) buvo lietuvis profesorius Curtius, kurį į Ameriką atsiuntė Olandijos West Indijos kompanija.

Apie šiuos istorinius davinius mes lietuviai dar niekur nesame girdėję ar skaitę, todėl jie mums atrodo fantastiški, bet p. von der Goltz tvirtina, kad jis šiuos faktus yra surinkęs Anglijoje vienos valdžios įstaigos archyvuose. Raštuose buvo aiškiai pažymėta, kad Lampius ir Curtius buvo lietuviai ir kad lietuviai apsigyveno Tobago saloje.

Mūsų istorija yra tokia ribota, kad žinome tik apie tuos lietuvius kurie gyveno Lietuvoje, o iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo išsiolikiroje ir septyniolikioto šimtmečių laikotarpiams mes visai mažai žinome, nes tuomet mūsų istorija buvo glaudžiai susijusi su Lenkijos. Dar mažiau mes žinome apie tuos lietuvius, kurie politiniais ar kitais sumetimais ir apsigyvenimo užsienyje: Olandijoje, Anglijoje ir Francūzijoje.

Dažnai istoriniuose veikaluose mes randame, kad lietuvių vardas rishanais su skotų vardu. Savo laiku kunigaikštis Radvila į Lietuvą pargabeno daug skotų, kurių anial dar ir dabar gyvena apie Kodainius ir Biržus, tai daugiau aiškiai dabartiniai kalvinai. Iš to jau matyti, kad lietuviai ir skotai kadaisia bendradarbiavo, bet istorija apie tai mums labai mažai sako.

Kai kuri istorijos žinovai teigia, kad savo laiku, kai Lietuvoje buvo persekiojami liuteronai, d ugybė lietuvių buvo priversti emigruoti į Angliją, kur jie apsigyveno. Taip pat teigiama, kad iš Anglijos tais laikais kartu su pirmiausiais pilgrimais į Ameriką atvyko ir keletas lietuvių šeimynų".

Japonai nori baigti greitai Karą

Europa yra sujaudinta Ispanijos įvykiais, užimta savomis bėdomis, todėl į kinų — japonų karą mažai domės beakroepia. O čia vyksta mūsų, ja ponai užimdinėja vis naujas Kinijos žemes.

Japonai labai norėtų karą Kinijoje ko greičiau baigti, nes jis čiaulpia didelės sumas pinigų ir pareikalauja nemažai aukų.

Japonams ypač daug nuostolių daro kinų partizanai. Mat, daugiau kaip 500 tūkstančių kariuomenės iškaukta japonų kariuomenės užnugaryje. Partizaniniu būdu kariaudama, ardydama susiekimo kelus, puldama transportus su ginklais ir maistu, pagaliau, kaudamosi su paskirais japonų kariuomenės daliniais, ta kariuomenė neduoda nė minutės ramybės japonams net visai užimtose kinų teritorijose.

Japonai ne tenka imtis nepaprastų priemonių apsaugoti kareiviams, prekiniams ir keleiviniams transportams, kurie net ir sargybų lydimi dažnai pakeliami sudūžta ir nepasiekia paskyrimo vietos.

Japonų spauda atvirai prisipažįsta, kad kol turks partizaninis karas, Kinijos gamtos turtai išnaudojamas, taip pat ir politinis krašto pertvarkymas neįmanomas.

Dvi vyriausybės, japonų sudarytos Pekine ir Nankine, neturi valdžios ir autoriteto nė žymių. Dėl to japonai nusprendė pasitelkti Vupeifu, buvusį 1920—1924 m. Kinijos diktatorių, kovai su Čankaišeiko partizanais japonų kariuomenės užnugaryje, kad tuo būdu japonų kariuomenės dalys būtų atpalaiduotos frontui: tas dalis galima būtų mesti į vidurinę Mongoliją ar Mandžiuką, jei tektų kriauti su SSSR.

Vupeifu yra vakarų buvęs didkas žmogus. Pasitraukęs nuo politikos ir iš kariuomenės, jis liko neturtingas. Tai negirdėtas atsitikimas kinų generalų ir diktatorių tarpe. Tuo aiškiniamas jo didelis populiarumas plačiose Kinijos gyventojų masėse.

Japonai sudarė kinų šiaurėje 50 tūkst. kariuomenės ir privedė ją mar-

šalui Vumpelfui, tikėdamiesi, kad ta kariuomenė augs, kaip aniego ritulys, nes, esą, į ją stos bėgantieji iš tautinės kinų kariuomenės.

Šanchajuje nušautas Nankino vyriausybės užs. reik. ministeris Senlo. Ministeris buvo nušautas savo namuose, esančiose japonų kontroliuojamoje srityje. Į ministerio namus buvo įsiveržę septyni nežinomi asmenys. Jie iš revoliučių ėmė šaudyti į ministerį ir paskui paspruko. Senlo buvo pervertas kelių kulku ir mirė ligoninėje.

Pažymėtina, kad Senlo buvo vienas iš žymiausių japonų sudarytos Nankino vyriausybės narių.

KLAIPĖDA

Keletas faktų apie Klaipėdos kraštą ir buvusį vienintielį Lietuvos uostą

Trečiojo Reicho ginkluotos jėgos smurtu užgrobė Lietuvos teritorijos dalį ir jos vienintielį uostą be mažiausio iš Lietuvos pusės pasipriešinimo. Hitlerio staigus žygis gali būti visai aiškinamas, ypač, kad jis žygiuodamas į pietų rytus, staigia savo planą pakelė ir pasuko šiaurės rytuosna. Tas rodo, kad Klaipėdos kraštas su savo uostu Vokietijai gali turėti didelės reikšmės ekonominių, politinių ir militarinių atžvylgiu. Klaipėda kontroliuoja Nemuno įtaką į Baltijos jūrą, visą beveik Lietuvos ir dalį Lenkijos prekybos. Klaipėda yra geriausia vokiečių laivams bazė jų vėžymuisi į rytus.

Dėl to Klaipėdos kraštas vokiečiams rūpėjo atsiimti daug anksčiau, negu tas padaryta. Klaipėdos kr. problema buvo keliamą tada, kai Hitleris neturėjo nei Austrijos, nei Čekoslovakijos.

Kokiu būdu Klaipėdos kraštas grįžo prie Lietuvos, koks tenai žmonių sąstatas ir kokie Hitlerio tolimesni planai okupavos tą kraštą?

Didžiojo karo pabaigoje atstatė nepriklausoma Lietuvos valstybė, bet dar nebuvo atgavusi visų savo žemių, kurios Lietuvai priklausė. Kad būtų išlaikyta Lietuvos nepriklausomybė ir apgynta Lietuva nuo priešų puolimų, kurie priešingai buvo Lietuvos savitovumui, jaunai Lietuvos valstybei priešė daug dbras parodytas ir aukų pajungti. Vilniaus kraštis, trečdalis Lietuvos teritorijos ir po šiai dienai liko lenkų užgrobta, o Klaipėdos kraštas, kuri prieš karą valdė vokiečiai, Versalio sutarties 99 punktų buvo atimtas iš vokiečių ir paliktas sąjungininkų valstybių protektoratui. Apleidus Klaipėdą sritį vokiečių kariuomenei, čia buvo prisiūstas francūzų kariuomenės batalionas, su gen. Ordry priešaky. Tas įvyko 1920 metais.

Klaipėdos kr. francūzų buvo valdomas iki 1923 metų sausio 15 d. Tais metais Lietuva suorganizavo "klaipėdiečių sukilimą" ir Klaipėdos kraštą prijungė prie Didžiosios Lietuvos žemių. Francūzija ir kitos valstybės tam nerodė pasipriešinimo, priešingai čia lietuviai sukilimą palaikė; francūzų kariuomenė apleido Lietuvos pajūrį. 1924 metais gegužės 8 dieną Francūzijos, Anglijos, Italijos ir Japonijos atstovai Paryžiuje formaliai pripažino Klaipėdos kraštą Lietuvai.

Klaipėdos teritorija užima 2.410 kvadratinį kilometrų žemės plotą ir 426 kvadratinis kilometrus vandens.

Įsmestos Gėlės.

Svyruoją ir skundžias palangėje beržas, pabalusį kūną vis priaus lietuz. Vienuslės dienužės į praesit verzas, man džiaugsmo nebuvo, man džiaugsmo nebus.

Ateina, nuolina akymojai klaukęs — ir žemėj ir skruostuos pėdu daug pridrys. Mes visa pažinsim, suprasim po laiko, kai visako dulkės ir vardas teliks...

Jaučių — jau man kalas krutinėje gėlės — keruoja ir tarpata karčiam ilgesy... Tai ilgesio gėlės širdužėj sužėlė, tai jos mano galią palengva gesys.

Oi ne, neleisiu, pagundų šėšėliai — ne jums suviliot ir paglemzti mane! Po viena ištraukysiu ilgesio gėlę, širdy man neaugsit, neželsit, oi ne!

Išrovės išmesiu į vėjus ir lietu — temovs praesivai, težaidžia vaikai... Ai trokštu, kad mano širdužė galėtų kovom ir darbais vėl iš naujo įkaist!

Juoz. Vyta. Varnas.

Pagal 1925 metų gyventojų surašymą, Klaipėdos kr. gyventojų sąstatas buvo toks: miestų gyventojai sudarė daugumą vokiečių, kurių priskaityta 59.337, kaimo gyventojai daugumoje lietuviai — 37.625, ir Klaipėdos kr. piliečių, vadinamųjų "menelanderių" — 38.404. Klaipėdiečiai save skaitė ir tebeskaito lietuviais, tačiau turi tam tikrą skirtingą charakterį nuo D. Lietuvos lietuvių; jie išauklėti vokiečių kultūros dvasioje ir norėjo būti autonomiški. Šioji teisė šio krašto visiems gyventojams buvo duota. Klaipėdos kraštas visą laiką tvarkėsi demokratiniiais pagrindais, turėjo savo seimelį ir vyriausybę. Kauno vyriausybė skyrė tik savo gubernatorių.

Lietuvai atsiėmus Klaipėdos kr. pagyvėjo Lietuvos prekyba ir pramonė, sustiprino Lietuvą ekonominei ir davė darbo vienam ketvirtadaliui visos Lietuvos darbininkų. Per 16 metų Lietuva labai daug įdėjo kapitalų į Klaipėdos kraštą, ypatingai į uostą. Prieš didįjį karą Klaipėdos uostas buvo visai apleistas ir neturėjo Vokietijai jokios reikšmės. Lietuva gi jį išlaisė ir padarė jį pirmėliu Baltijos uostu.

85% Lietuvos prekybos su užsieniu ėjo per Klaipėdos uostą su Anglija ir kitomis valstybėmis. Netekus Klaipėdos uosto, užsildarys Lietuvai durys į platų pasaulį ir ekonominei Lietuvai neteks būti kokios nepriklausomybės. O kuomet šalis pavergima ekonominei, tada lengva ją pajungti ir politinei. Tačiau, Hitleriui, atrodo, ne tiek svarbu pati Lietuva, kiek pasidaryti sau kelią į rytus.

Klaipėdos uostas nėra gilus, tik 8 metrų, bet vokiečių Baltijos laivynas gali laisvai įplaukti į Klaipėdą, ir čia gali būti pastatyta stipri vokiečių karo laivų bazė prieš sovietų Kollino bazę kuri saugoja Leningradą. Be to, Klaipėdos kraštas Vokietijai gali būti gera ir oro laivyno bazė. Taigi Klaipėdos kr. užgrobimas ir prijungimas prie Vokietijos, yra atviras ir labai rimtas grąsinimas Sovietų Rusijai. Hitleris turėdamas Klaipėdą ir kontroliuojamas visą prekybą einančią per šį uostą, galės suspausti ir Lenkiją ir pareikalauti sanaruoti santykius dėl Dancoigo ir lenkų "koridorius". Lenkijos miškai plaukia Nemunu per Klaipėdą. Vokiečiai turės gerus progos pastatyti lenkams sąlygas tokias, kokų vokiečiai tik norės.

Vokietija okupavusi Klaipėdos kr. ir dirbdama kontakte su Kauno vyriausybe, pavergs ją ekonominei ir politinei ir parengs tolimesni sau kelią į Latviją ir nuo čia jau aišku, kur Hitleris trauks toliau: į Sovietų Rusiją.

Francūzijoje pasimirė buvęs pirmas Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje poetas Milašius

Francūzijoje pasimirė buvęs pirmasis Lietuvos Pasiuntinys Paryžiuje poetas Oskaras Milašius. Velionis buvo gimęs 1877 metais gegužės 28 dieną. 1899 metais baigė Paryžiaus Universiteto Rytų Kalbų Fakultetą. Į Lietuvos užsienio tarybą įstoje 1920 metais gruodžio 1 dieną, kada buvo paskirtas Charge d'Affaires Francūzijoje. 1921 metais lapkričio 12 dieną buvo paskirtas Lietuvos Atstovu Belgijai, o nuo 1925 metų buvo Lietuvos Pasiuntinys Paryžiuje patarėju su Reziduojančio Ministerio titulu.

Ministerių Taryba priėmė Lietuvos sumurūnimo planą

Ministrų Taryba patvirtino Murišės Lietuvos statybos planą. Planui vykdyti steigiamas Krašto Statybos Komitetas. Greitu laiku pradėdamas platus Lietuvos sumurūnimo ir elektrifikavimo darbas.

Beribės meilės žiaurumas

Lietuvos laikraščiai praneša apie dvi žiaurias žmogžudystes, kurios buvo papildytos dėl meilės.

Stač dzukas Juozas Vasiliauskas iš Korliškių kaimo, Daugų vals. 38 metų amžiaus mažžemės ūkininkas, prieš kelerius metus buvo vedęs, neblogoi sugyveno su žmona, susilaukė triejų vaikų.

Netoliese gyveno Marytė Šilanskaitė, 34 metų amžiaus mergina, kuri Vasiliauska ir pradėjo iš kelio vesti. Pradžioje Vasiliauskas su Šilanskaitė tik draugavo, flirtavo, o laikui bėgant draugavimas taip surimėjo, kad Vasiliauskas daugiau židrėjo savo meilutes, negu žmonos ir šeimos. Jie tarėsi susituokti, bet Vasiliauskui skersai kelio stovėjo jo tikra žmona. Pagaliau Šilanskaitė ir "bėda" atsitiko, ji rengėsi būti motina. Dėl to ji Vasiliauską dar labiau ėmė spausti ir reikalauti, kad jis vestų ją.

Nieko kita geresnio nesugalvodami, Vasiliauskas su savo meiluže Šilanskaitė nusprendė padaryti baisų dalyką — Vasiliauskienę nužudyti.

Savo nelemtą nutarimą Vasiliauskas ir įvykdė.

Vasiliauskienė užlipo ant viškų linų plakti. Paskui ją užlipo ir jos vyras Vasiliauskas. Žmonai nė žodžio netaręs, jis ažuoliniu nagiu smogė į galvą ir keliais smūgiais ją užmušė.

Paskui, žinoma, Vasiliauskas bandė paslėpti to nusikaltimo pėdsakus — savo gyvenamąjį namą padegė, o pats išėjo į laukus.

Kaimynai, pamatę degančią Vasiliauskų gręžią, subėgo ir pradėjo gesinti.

Gręžioje ramiai sau miegojo dviejų metų amžiaus Vasiliauskų sūnus, kurį kaimynai iš degančios gręžios išnešė.

Sudėgus luboms, nukrito apdegęs ir Vasiliauskienės lavonas.

Apie Vasiliausko santykinis su Šilanskaitė aplinkiniai žinojo, todėl policijai nesunku buvo išaiškinti Vasiliauskienės mirties ir gaisro priežastis.

Apygardos teismas Vasiliauską nubaudė kalėti visą amžių, o Šilanskaitę 8 metais sunk. darbų kalėjimo.

Nepatenkinti apygardos teismo sprendimu, jie padavė apeliacijas, bet Rumai jų apeliacijas atmetė.

Toks pats įvykis buvo ir kitame Lietuvos krašte, Lygumų vals., Juknaičių km. Siaulių ap.

Čia ūkininko Motiejuno žmona Emilija susidraugavo su kaimyno bernu, Jonu Montvidu, Motiejunas buvo jau pagyvenęs žmogus, o Montvidas jaunas gražus vyrukas.

Kai Montvidas išėjo karinės prievolės atlikti, tai Motiejunienė iš pradžių progą siuntinėjo jam dovanas, rašinėjo laiškus, o kai Montvidas sugrįžo, tai jį meilė dar labiau suliepsnojo.

Motiejunienė norėjo už Montvidą tekėti, bet negalėjo su vyru persiskirti, nebuvo kur ir kaip jį palikti. Tai jį nutarė Motiejuną nugalaboti.

Motiejunienė iš savo giminių nupirko revolverį ir įdavė jį Montvidui, kad nušautų jos vyrą. Montvidas taip ir padarė Motiejuną išvažiavo pas kaimyną kažkokios medžiagos parsivežti, o Montvidas patykojo krumuose ir nušovė. Nušautą Motiejuną

Montvidas krumuose paslėpė.

Naktį tuo keliu važiavo ūkininkas Šumskis ir pasibaidė jo arklys. Paskui Šumskis su kaimynu Kukauskiu tyrė tą vietą, nuo ko jo arklys pasibaidė, ir rado Motiejuno lavoną.

Tuoju buvo pranešta Pakruojaus policijai, greit ir surado kaltininkus.

Tardomi Montvidas su Motiejunienė kaltais prisipažino.

Apygardos teismas Montvidą nubaudė visą amžių kalėti, o Motiejunienę 15 metų sunk. darbų kalėjimo.

Vilkaviškų pasikorė mokytojas

Sausio 16 d. Vilkaviškio miestelyje pasikorė buvęs mokytojas Smorelis Kumickis, žmogus jau seno amžiaus, paskutiniu laiku gyvenęs iš išimaldų.

Nusižudymo priežastis, manoma, senatvė ir proto susilpnėjimas.

— Kaunė 1939 metais tiek padidėjo telefonų abonentų skaičius, jog pradėta telefonų aparatų.

Batų dirbtuvė ir krautuvi

VOLGA

MOTIEJAUS DAMBRAUSKO

Santa Barbara, Rua 15 de Novembro, 789

Lietuvis Motiejus Dambrauskas atidarė batų krautuvi ir dirbtuvę Santa Barbara miestelyje ir kviečia pas save pylinkės lietuvius, esant reikalui, ar taip fuosu laiku, atsilankyti.

Santa Barbara, Rua 15 de Novembro 789.

PARDUODAMA namas 2 kambariai ir virtuvės, villa Zelina, Rua 14 N. 29. Kaina 3:500\$. Tartis bile valandą ten pat.

RL KALINGA darbininkai i Marharia Walbe prie mašinų Retelineas. Rua Ribeiro de Lima, 485.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELES

Lietuviams geriausia užėiga linksmai pra eisti laiką yra

Bar Rio Branco

Kiekvieną vakarą čia užgirsite gražiausių lietuviškų dainų, idainotų plokštelėse žymių Lietuvos dainininkų. Būtinama nuvargęs, išsilgęs lietuviškos dainos ir muzikos, jei tik turi laiko užėik i Barj Rio Branco Rua Rio Branco, 461, kampas Rua Victoria, būsi patenkintas.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visoms lietuviams Rua da Conceição 79 A. Fone: 4-1940 (prie pat stoties L u z)

atidarė nauja skyrių — antrą siuvelyklą, Braz rajone, prie stoties Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

Daržai išsimokėtinai

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbijoje Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už įsimokėjimo mokesčių didelį daržą — chacara — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kuri galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išeina iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

RASTINĖ: Rua São Bento 17, Tel.: 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis priešais stotį Carvalho Araujo krautuviėje pas Antonio Kirsten.

GALECO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galeco prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RUBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

NETURI PINIGŲ? REIKIA GERO KOSTIUMO?

ad nieko nelaukdamas kreipkis siuvelyklon

«Vilnius»

Matriz: Rua da Mooca, 3027 Tel. 2-8854. Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015.

Kur pasisiūdinai geriausios medžiagos eilutę mokėdamas i mėnesį po 20\$.

O taip pat čia gausi neperlamamą apsiaustą (capa) tokio mis pat sąlygomis.

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogoiau kaip São Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių medžiagų

PAULO AMBROZEVIČIUS

RUA CICLAMES NR. 62 "V. BELLA" S. PAULO

krantuvė

AUSKO

vembro, 789

iskas atidarė Santa Baris savo pyatui, ar taip

le Novem-

ias 2 kam. Zelina, Rua Tartis bile

inkai i Ma- Retelinas.

idainnotu tiigga lie io Branco tintas.

TOS

etuviams A. Fone: (l. u z)

- antra

prie sto

raz.

v. v.

ULO

edziagu

AULO

KNYGŲ SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

1) Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro knygynas, rua da Mooca nr. 1719, knygas keičia pirmadieniais ir šeštadieniais nuo 19 iki 20 val.

2) L. Katalikų Bendruomenės knygynas, rua Sete Nr. 85, knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 20 iki 21 val.

3) Dr. Vinco Kudirkos mokyklų Moka, rua Lithuania 13, suaugusiems knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais (vakarais) nuo 6 iki 8 val. Mokiniai knygas keičia mokyklos vedėjo nurodyta tvarka.

4) D. L. K. Vytauto mokyklos knygynas, Vila Bela, suaugusiems knygas keičia vakarais: trečiadieniais nuo 6 iki 10 val. ir sekmadieniais nuo 8 iki 11 val. iš ryto. Mokiniai knygas keičiamos kasdien.

5) Dr. J. Basanavičiaus mokyklos knygynas Vila Anasta-

do, mokiniams knygos keičiamos šeštadieniais tuoj po pamokų, o kitiems skaitytojams - pirmadieniais nuo 7½ val. iki 8½ val. (vakarais) ir šeštadieniais nuo 3 iki 3½ val. dienos metu.

6) Maironio mokyklos knygynas, Parque das Nações, knygos keičiamos mokiniams kasdien tuoj po pamokų, kitiems skaitytojams - antradieniais (vakare) nuo 6 iki 9 val.

7) Centr. L. S. Br. knygynas, rua Banoeirantes 474, mokiniams ir suaugusiems knygas keičia kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Vakarais - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Interiorą pasiskaitymui išduodamos didesniais kiekiais tik pagal atskirą susitarimą su knygynų vedėjais.

RAŠOMOJI MASINĖLĖ

Labai pigiai, beveik nauja, parduodama rašomoji mašinėlė Remington arba Mercedes firmų. Toirautis Rua da Mooca, 1721.

LABORATORIJA - MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo slėpumo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS YRA "Lietuvių Aidas Brazilijoje"

nes jis remiamas tik savų skaitytojų. Jei dar nesit "Aido" prenumeratorius, tuoj nusitok į jų eiles!

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda.

Rua da Mooca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoje ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomarių ligų specialistas. Honorėria - Sifilis. Gydomas kelis suv. Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Su kalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas 05

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nu silpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs dūgliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS. Įvairios Moterų ligos gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su nžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas - Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 - S. Paulo. PASTABA: Vėlyv. namus bile v-dą, dieną, naktį.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t.t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-4214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.)

SIFILIS. Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7.

Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobrelaja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI,

DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SUUVYKLA LIETUVA

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių suuvyklų yra daug, bet SUUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161 - S. PAULO

Kur tik busi, neužmiršk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje "Luz", prie Centralimo Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje - kampas J. Paulino ir Silva Pinto; V. Anastazijoj Kirilauko krautuvėje; V. Zelina: J. Bernoto krautuvėje - rua 3 N.º 4; Jurgelėvičiaus krautuvėje prie bažnyčios; Mokoje - kampas rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj Rua Canindé, 478 Stankovičiaus krautuvėje; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kurliam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe lie tenelioka, kur nebūtų Aido.

Skaitykite

Ir kitus raginkite

SKAITYTI

"Liet. AIDA Braz." PRENUMERATA 125

DANTU GYDYTOJAS

JOSE LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cimburo porceleno 8000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikaliais. Daro iš fotografijų naujas

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mykolas Skadas pamišeliu ligoninėj

Laikraščiuose buvo rašyta, kad Sorocabana traukinyje rasti Mykolo Skado dokumentai ir jo daiktai, o paties keleivio niekas nežinojo, kur dingo. S. Paulo policija buvo pradėjusi ieškoti ir tyrinėti, kas atsitiko su keleiviu. Šiomis dienomis "Aido" korespondentas rašo apie Mykolo Skado tragediją, kuri įvyko prie šių aplinkybių.

I Porto Alegre atvyko jauna lietuvių porėlė, atrodė, kad neseniai vedę. Vyras pradėjo dirbti fabrike, o žmona trisėsi namuose. Bet neilgai jiems teko gyventi: už kiek laiko atvyko tos moters tikras vyras ir išsivezė savo žmoną. Išvažiavus M. Skado meilužei, jis taip pat susikrovė savo daiktus ir važiavo į S. Paulo. Bet po kurio laiko M. Skadas vėl atsirado Porto Alegre ir sakėsis pėsčias grįžo net nuo Ponta Grosso. Grįžo visai be savo daiktų, kuriuos buvo išsivezęs, ir be pinigų. Vietos lietuviai, matydami jį nelaimę, kol gaus darbą, nutarė paremti. Bet vėliau paaiškėjo, kad M. Skadas pamišęs. Vietos lietuvių pagangomis jis patalpintas psichiatriinė ligoninė, kurioje dar tebeguli.

Mirė Vincas Montvilas

Kovo 20 d. Santa Casa ligoninėje mirė Vincas Montvilas, 34 metų amžiaus, kilęs iš Irakų apskrities Valkeikių km. Brazilijon atvyko 1930 met. dirbo prie įvairių darbų. Prieš kurį laiką vedė ir šliūbą ėmė tik bažnyčioje bet neilgai jam teko gyventi su žmona, vos tik 6 mėnesius susirgo ir turėjo gulti į ligoninę. Išgūlėjo Humberto Primo ligoninėje, po to išvyko į Poços de Caldas ir ištenai grįžo S. Paulin ir atsigulė Santa Casa ligoninė, iš kurios jau nebeiėjo. Velionies žmona ligonij pametė ir dar jam gyvam esant, ištekėjo už antro vyro. Ligoniu rūpinosi jo draugas Alfonsas Balye, jį rėmė pinigais ir kuo

tik galėjo, tačiau nuo mirties neišgelbėjo: kaulų džiova Vinca Montvila nuvarė į kapus ir atskyrė nuo visų draugų. Buvusioje velionies moteris nė vieno sykio neaplankė savo ligonio vyro, net ir prieš mirtį neatėjo atsivieikinti. Tai labai skaudus dalykas, kad lietuvių moterų tarpe randasi dar tokių.

Tebūna jam lengva šios šalies žemelė, kuri jį priglaudė amžinai.
Alfonsas Balye.

Vedė Juozas Ramanuskas,

Geras "Aido" bičiulis ir bendradarbis Juozas Ramanuskas, kuris gyvena Rio de Janeiro mieste kovo 4 d. vedė p-lę Janiną Jonušytę ir sukūrė šeimyninį gyvenimą. Linkime jaunai porai saulėto gyvenimo.

Adomui Naruševičiui, Rio de Janeiro, laikraštis, nuo užsakymo dienos, buvo siuntinėjamas Rua Visconde de Itaúna, 181 adresu.

Ištrėmė lietuvių kunigą iš Urugvajaus

Argentinos ir Urugvajaus visi lietuvių laikraščiai plačiai rašo apie įvykusį skandalą su lietuvių kunigų Urugvajuje A. Tamoliūnu, kuris dar neseniai į Urugvajų atvyko iš S. Amerikos. "A. L. Balsas ir kiti laikraščiai rašo, kad kun. A. Tamoliūnas Montevideo mieste gatvėje susimušė su vienu savo parapionu tūlu Pranu Sacikausku ir juodu besimušančius užėjo policija ir areštavo. Kun. Tamoliūna nuvezė į kūrį, ten jis buvo apraišiotas. Urugvajaus valdžia tokiu kunigo elgesiu pasipiktino ir įsakė jam per 24 valandas apieisti Urugvajų Kunigas Tamoliūnas išvyko į Argentiną.

Kun. Janilionis atvyko Brazilijon

Buvęs Argentinos lietuvių kolonijos kapelionas kun. Janilionis, kuris tenai pagarsėjo su įvento Kazimeiro rifomis ir už tai sėdėjęs kalėjime, kovo 28 d. atvyko į São Paulo. Kun. Janilionis išleistas ligi teismo iš Buenos Aires kalėjimo, buvo nuvažavęs į Šiaurės Ameriką, iš tenai į Čilę ir dabar jau Brazilijoje. Ar jis čia apsigyvens ilgėsi laiką, ar tik laikinai, neteko sužinoti.

K resp.

Sklandytuvus be uodegos

Jau kelinti metai kaip Eidrigėvičius su mokytoju Jurevičium stato sklandytuvą už tuos pinigus, kurie buvo surinkti neva lėktuvui pirkti. Pasiformavus pas mok. Jurevičių apie šią "atatybą", būsimas garsus lakūnas Jurevičius pareiškė "Aido" korespondentui, kad sklandytuvus jau supuvo, esą, nupuvusi uodega. Be uodegos sklandytuvą parsigabeno į savo namus Eidrigėvičius. O kur dingo nupirktas auksas, nežino ir pats Jurevičius. Paklaustas dėl pinigų, kur dingo žmonių sudėti pinigai, Jurevičius, esą, taip pat nežino, kur jie randasi. Vadina, si, nbaj graži istorija su Aero klūbu Julavičius sakosi, kad jam Aero klū bare jau pasmirdęs (surinkus pinigus—Red.), ir jis noris išstoti, bet Eidrigėvičius jo nepaleidžia, sako prisivirėm košės, tai ir valgykime drauge. Valgyti košę, tai gali juodu abu, bet surinktus pinigus turėtų žmonėms atiduoti.

Lak - U nas.

Jaunimo auklėjimas

(Tęsa iš 2-tro pusl.)

kaištų nepamatuotų kaltinimų susilaukia iš jaunuomenės "auklėtojų" — mokytojų. Vieton, kad jie eitų į suaugusio jaunimo oles, jie jaunimą puola ir įvairiai pravadžiuoja. Visiems atmintina mokyklų inspektoriaus akcija prieš Centrą, kada dar jie organizavo si. Tas pat vyksta ir šiandien. Ši grupelė, gerai apmokama iš Lietuvos izdo, bevėlytų, kad visos lietuviškos organizacijos išnyktų, kad jaunimas pasidarytų nuolatinių karėlamų svečių o vien tik jų "Bandeirantė" klestėtų už Lietuvos pinigais.

Automobilių taisymo dirbtuvė

Broliai Raulinaičiai iš Villa Alpina įtaisė automobilių taisymo dirbtuvę ir priima visokius darbus. Dirbtuvė yra Rua Bresser, 1107.

l k.

Naujas Centro įgaliotinis Frigorifiko

Naujas B.L.O. Centro įgaliotinis Frigorifiko Anlo paskirtas Martinas Mikalonis. Frigorifiko lietuvių kaip buvo, taip ir toliau pasilieka ištikimi Centru.

v. o.

V. Darbininkai ir korespondentui iš Rio Grande do Sul, Porto Alegre, korespondencijos įdėsimė kitame Aido numery.

REIALINGA virėja gaminti braziliskus valgius. Mokestis: butas ir 150\$. Kreiptis — Rua Consolheiro Brotero, 1103, nuo 11 iki pusė pirmos val.

REIKALINGOS siuvijos siūti apatinius (camisas de meia). Mokestis geras. Rua Agostinho Figueiredo, 46 A, travessa Rua Consolheiro João Alfredo, Mooca.

PAIEŠKOJIMAI

Domicilė Pačinskienė Lietuvoje, paieško sūnaus Vinco Pačinskio, kilęs iš Anykščių, Legazių kalmo. Jis gyvena Brazilijoje ir ilgai laikas kaip nerašo motinai laišku. Yra labai svarbus reikalas. Kas žino jo adresą, arba jo paties prašau atsilepti. Mykolas Pečidra, Rua da Mooca, 1721: São Paulo.

L. M. M. R. "Rytas" š. m. balandžio mėn. 15 d. (šeštadienį)

rua da Graça, 608, Luso-Brasileira salėje, rengia

Viesa Vakara

Bus suvaidinta antrą kartą 5-ių veiksmų drama "Ponas Surintas" (baudiavos Nuotakos) atvaizduojanti devyniolikto šimtmečio dvarininkų savivaliavimą su prasidėjais muzikais ir kovą už išsilaisvinimą iš ponų vergijos. Vaidins L. M. M. R. "Rytas" artistai mėgėjai.

Nepraleiskite progos pamatyti šio veikalo

Pradžia 8 v. v., pabaiga 4 val. ryta.

Rengėjai

REIKALINGI mergaitė 15 m. prie namų ruošos darbo ir berniukas 16-17 metų amžiaus mokantis rašyti ir skaityti ir turintis pasitikėjimą mokytis dalyti. Norint atvykt iš interjero prašome parašyti laiška: Tinturaria Vienna, Rua Augusta, 567, S. Paulo, Tel. 4-4162.

Centro narimas knygutės

Kiekvienas B.L.O. Centro narys turi išsiimti nario knygutę, kuri išduos pama kasdieną Centro patalpoje nuo 19 iki 21 valandos. Visų narių prašome pristatyti po dvi fotografijas (mafaz). Neužmirškite atsinešti paskutinio mėnesio kvitą.

Valdyba.

Legalizacija išsimokėtinai

Kad palengvinus fabrikų ir kitų įmonių darbininkams sutvarkyti ir įteisinti savo gyvenimą Brazilijoje, kaip to reikalauja šio krašto valdžios įstatymai; išgauti legalizacijos dokumentus ir kartelras — visą darbą atliekame IŠSIMOKĖTINAI. Be to, parengiame ir išrūpiname dokumentus prekybininkams ir pramoninkams dėl Junta Commercial: ištikimybės ir gero politinio elgesio liudijimai, neturintiems pasų — Uosto policijos pažymėjimai; verčiami įvairūs dokumentai, rašomi prašymai, kontraktai, įgaliojimai. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Teikiame taip pat juridines, komercines ir administracines informacijas. Šio laikraščio redakcijos informacijų skyrius jau daugelį metų patarnauja savo tautiečiams, šį darbą tęsia ir toliau visų lietuvių patarimui ir palengvinimui. Tad, esant bile kokiam reikalui, visuomet kreivon įstaigon nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos ir nuo 5 v. iki 8 kiekvieną dieną, o sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos

RUA DA MOOCA, 1721.

Lietuviska Spaustuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS:

Tikėtus gėrimams, laiškus, vokus, vizitines korteles, sąrašaitas (notas), industrijoms spalvuotus tikietus pagal valdžios įstatymą, mokykloms diplomus, draugijoms įstatus, parengimams programas ir kitokių spaudos darbus.

Kiekvienas lietuvis biznieriui jau gali užsisakyti sieninius kalendorius 1939 m. Visi spaudos darbai lietuviams atliekami daug pigiau, negu kitur. Užsakymai priimami ir telefonu, o taip pat ir iš interjero.

Pirmoji Lietuviska spaustuvė

Rua da Mooca, 1721 :-: Tel.: 2-1123 :-: S. Paulo.

LIETUVIŲ DĖMPSIUI

Siuvykla Rubas

Šiuo vami rūbai sulyg naujausių modų, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų.

Galima kreiptis kasdien iki 9 val. vak. taip pat ir sekmadieniais. Atsakomasis siūvėjas

Jonas Čižinauskas.

67 — AVE. DA ZELINA — 67 VILNA ZELINA.